

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ዘጠነኛ ዓመት ቁጥር ፺፪
አዲስ አበባ-ጳጉሜ ፮ ቀን ፲፱፻፺፭

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

9th Year No. 92
ADDIS ABABA-11th September, 2003

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፯/፲፱፻፺፭ ዓ.ም
የፌዴራል አገር ውስጥ ገቢ ባለሥልጣንን እንደገና ለማቋቋም
የወጣ አዋጅ ገጽ ፪፫፻፹፩

CONTENTS

Proclamation No. 367/2003
The Re-Establishment of the Federal Inland Revenue
Authority Proclamation Page 2381

አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፯/፲፱፻፺፭

የፌዴራል መንግሥት አገር ውስጥ ገቢ ባለሥልጣንን እንደገና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ

በሕገ-መንግሥቱ እና በሌሎች የታክስ ሕጎች በፌዴራል
መንግሥት እንዲሰበሰቡ የተወሰኑ የታክስ/ገቢዎች ምንጫቸውም
ሆነ ሥርዓታቸው በሁሉም የአገሪቱ ክልሎች የሚገኙ በመሆኑና
የነዚህ ገቢዎች አሰባሰብ በብቃት መከናወን ያለበት በመሆኑ፤

በገቢ ባለሥልጣኑ የሚከናወነው ተግባርና የተለየ የሥራ
ባህሪ የሚጠይቀውን ከሙስና ምዝብራና ጉቦኝነት የፀዱና
በከፍተኛ ዲሲፕሊንና ሥነ-ምግባር የሚመሩበት የሠራተኞች
አስተዳደር ሥርዓት ለመዘርጋት እንዲቻል፤

ይህን ኃላፊነት በብቃት እንዲወጣ የተሟላ ድርጅታዊ አቋም፤
የሰለጠነ የሰው ኃይል፤ በዘመናዊ የመረጃ ቴክኖሎጂ የሚታገዝ
ቀልጣፋ የአሰራር ሥርዓት እንዲኖረው ለማስቻል የፌዴራል አገር
ውስጥ ገቢ ባለሥልጣንን እንደገና ማቋቋም በማስፈለጉ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-
መንግሥት አንቀጽ ፶፭ ንዑስ አንቀጽ(፩) መሠረት የሚከተለው
ታወጧል።

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የፌዴራል አገር ውስጥ ገቢ ባለሥልጣንን
እንደገና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፯/፲፱፻፺፭”
ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

- ፩) “ሰው” ማለት ማናቸውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ
የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።
- ፪) “የታክስ ሕግ” ማለት በገቢና ወጪ ዕቃዎች ላይ
ከሚጣለው የጉምሩክ ቀረጥ በስተቀር በፌዴራል
መንግሥት እንዲሰበሰብ ስለተመደበው ማናቸውም
ታክስ ወይም ቀረጥ የሚደነግግ ሕግ ነው።

PROCLAMATION No. 367/2003.

A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE RE-STABLISHMENT OF THE FEDERAL INLAND REVENUE AUTHORITY

WHEREAS, Revenues specified in the Constitution and
other Tax Laws, for collections by the Federal Government
which originates and dispersed in all the Regions has to be
adequately executed;

WHEREAS, in order to be able to establish a system for
the administration of employees, free from corruption embez-
zlement and birbery and guided by high standard discipline,
required by the specific nature of the task of the Authority;

WHEREAS, it has become necessary to re-establish the
Federal Inland Revenue Authority, to enable it carry out these
responsibilities, with well equipped organizational set-up,
trained manpower and efficient working systems supported
by modern information technology;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1)
of the Constitution of the Federal Democratic Republic of
Ethiopia it is hereby proclaimed as follows:

1. *Short Title*
This Proclamation may be cited as “The Re-Establish-
ment of the Federal Inland Revenue Authority
Proclamation No. 367/2003.”
2. *Definitions*
In this proclamation, unless the context requires
otherwise;
 - 1) “Person” means any natural or juridical person;
 - 2) “Tax Law” means legislation that provides for taxes
and duties specified for collection by the Federal
Government, except those levied on import and
export goods;

የንዱ ዋጋ 2.30 |
Init Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፳፻፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

- ፫) “ታክስ/ግብር መወሰን” ማለት አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ከአንድ ታክስ/ግብር ከፋይ የሚፈለገውን የታክስ/ግብር መጠን ታክስ/ግብር ከፋዩ ያቀረበውን የታክስ/ግብር ማስታወቂያና የያዛቸውን የሂሳብ መዝገቦችና መግለጫዎች መሠረት በማድረግ መተመን ወይም ሕግ የሚፈቅድ ሲሆን በግምት መተመን ነው።
- ፬) “ሚኒስትር” እና “ሚኒስቴር” ማለት የገቢዎች ሚኒስትር እና የገቢዎች ሚኒስቴር ናቸው።

፫. መቋቋም

- ፩) የፌዴራል አገር ውስጥ ገቢ ባለሥልጣን (ከዚህ በኋላ ባለሥልጣን እየተባለ የሚጠራው) የሕግ ሰውነት ያለው ራሱን የቻለ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ እንደገና ተቋቁሟል።
- ፪) የባለሥልጣኑ ተጠሪነት ለሚኒስትሩ ይሆናል።

፬. ዋና መሥሪያ ቤት

የባለሥልጣኑ ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ በሌሎች ሥፍራዎች ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶች ሊኖሩት ይችላል።

፭. ዓላማዎች

- ፩) የታክስ/ግብር ሕጎችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን ማስከበርና ማስፈጸም፤
- ፪) በሕግ ተለይተው በፌዴራል መንግሥት እንዲሰበሰቡ የተመደቡ ታክሶች/ግብሮች መወሰን፣ መሰብሰብና ማስፈጸም።

፮. የባለሥልጣኑ ሥልጣንና ተግባር

- ፩) በሕግ ተለይተው በፌዴራል መንግሥት እንዲሰበሰቡ የተመደቡ የግብር ገቢዎችን ይወስናል፤ ይሰበሰባል፤ ያስፈጽማል፤
- ፪) ለግብር አወሳሰን የሚያስፈልጉ መረጃዎችን ይሰበሰባል፤ ያጠናክራል፤ እንደአስፈላጊነቱም ለገቢ ሰብሳቢ አካላት ያሰራጫል፤
- ፫) የግብር ሕጎችን ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ በማናቸውም ሰው እጅ የሚገኙ ሰነዶችን ይመረምራል፤
- ፬) የግብር አወሳሰን፣ አሰባሰብ፣ ሂሳብ አያያዝ እና ሌሎች ተጓዳኝ ሥራዎችን ለማከናወን የሚያስችሉ የአሠራር ዘዴዎችንና ሥልጣኑን ይቀይሳል፤ ተግባራዊነታቸውንም ያረጋግጣል፤
- ፭) ግብር ከፋዮች መብትና ግዴታቸውን እንዲወጡ የሚያስችሉ ግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራሞች ተግባራዊ ያደርጋል፤
- ፮) የግብር ሕጎችን ደንቦችንና መመሪያዎችን አፈጻጸም ለማሻሻል የሚረዱ ጥናቶችን በማካሄድ ለሚኒስትሩ ያቀርባል፤
- ፯) የግብር ሕጎችን በመጣስ የሚፈጸሙ ወንጀሎችን በፖሊስ እንዲጠሩ ያደርጋል፤ ዓቃቤ ሕጎች እንዲሾሙለት ወይም የአቃቤ ሕጎች ሥልጣን በውክልና እንዲሰጠው በማድረግ የወንጀል ክስቶችን ይመስርታል፤ ይከታተላል፤
- ፰) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የግብር አወሳሰን፣ አሰባሰብና አፈጻጸም ሥልጣኑን በሙሉ ወይም በከፊል ለክልል መስተዳድሮች ገቢ ሰብሳቢ አካላት በውክልና ሊሰጥ ይችላል፤ ለአፈጻጸሙ ተገቢውን ምክርና ድጋፍ ያደርጋል፤
- ፱) ለግብር አስተዳደር ብቃት ያላቸውን ባለሙያዎች ለማፍራት የሚያስችለውን ሥልጠናና የሙያ ማሻሻያ ዘዴዎችንና ሌሎች ስልጣኖች ይዘረጋል፤
- ፲) የንብረት ባለቤት የመሆን፣ ውል የመዋዋል፣ በስሙ የመከሰስና የመክሰስ፤
- ፲፩) ዓላማዎቹን ከግብ ለማድረስ አስፈላጊ የሆኑ ሌሎች ተግባሮችን ያከናውናል።

- 3) “Tax Assessment” means computation, in accordance with the relevant law, of the tax amount to be paid on the basis of a declaration of tax or income submitted by a tax-payer, together with books of accounts and statements kept thereto, or by way of estimation where the law so permits;
- 4) “Minister” shall mean the Minister of Revenue and “Ministry” shall mean the Ministry of Revenue.

3. Establishment

- 1) The Federal Inland Revenue Authority (hereinafter referred to as “The Authority”) is hereby Re-established as Federal Government Organ having its own legal personality.
- 2) The Authority shall be accountable to the Minister.

4. Head Office

The Head Office of the Authority shall be in Addis Ababa and it may have branch offices, elsewhere, as may be necessary.

5. Objectives

- The Authority shall have the following objectives:
- 1) to enforce and implement tax laws, regulations and directives;
- 2) to assess, collect and execute legally specified - Federal taxes.

6. Powers and Duties of the Authority

- The Authority shall have the following powers and duties:
- 1) to assess, collect and execute legally specified tax revenues for collection by the Federal Government;
- 2) to collect, compile and where necessary, disseminate to the Revenue collection organs informations necessary for tax assessment;
- 3) to inspect documents, in any person’s possession, which is necessary for the execution of tax laws;
- 4) to devise systems and working methods for tax assessment, collection, keeping of accounts and other related activities and ensure the implementation thereof;
- 5) to undertake an awareness creation programme for the exercise of rights and fulfillment obligations by tax payers;
- 6) to undertake studies to improve the implementation of tax laws, regulations and directives and submit to the Minister;
- 7) to cause the investigation, by police, of crimes committed in contravention of tax laws and upon having prosecutors appointed, or up on having the power of the prosecutors by delegation initiate and pursue the prosecution thereof;
- 8) to delegate, in whole or in part, its tax assessment, collection and execution powers to the revenue collection organs of Regional governments, whenever deemed necessary, and to provide the necessary support and advice for its implementation;
- 9) to provide schemes for training and skill upgrading and device other mechanisms with a view to develop competent professional in tax administration;
- 10) to own property enter into contracts and sue and be sued in its own name;
- 11) to carry out such other activities as may be necessary for the attainment of its objectives.

፯. የባለሥልጣን አቋም

፩) ባለሥልጣን፡

- (ሀ) ዋና ሥራ አስኪያጅ፤
- (ለ) ምክትል ዋና ሥራ አስኪያጆች፤
- (ሐ) ለሥራው የሚያስፈልጉት ሠራተኞች፤
ይኖሩታል።

፪) ዋናው ሥራ አስኪያጅ በሚኒስትሩ አቅራቢነት በመንግሥት ይሾማል።

፫) ምክትል ዋና ሥራ አስኪያጆች በዋና ሥራ አስኪያጅ አቅራቢነት በሚኒስትሩ ይሾማሉ።

፪. የባለሥልጣን ድርጅታዊ መዋቅርና የሠራተኞች አስተዳደር

፩) የባለሥልጣን ድርጅታዊ መዋቅር እና ደሞወዝ እስኪልተዘጋጅቶ በሚኒስትሩ አማካይነት ለመንግሥት ይቀርባል። ሲፈቀድም ሥራ ላይ ያውላል።

፪) የፌዴራል መንግሥት የሠራተኞች አስተዳደር አዋጅ ቁጥር ፪፰፻፲፱፻፲፱ ቢኖርም የባለሥልጣን ሠራተኞች አስተዳደር ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይሆናል።

፫. የዋናው ሥራ አስኪያጅ ስልጣንና ተግባር

፩) ዋናው ሥራ አስኪያጅ ከሚኒስትሩ በሚሰጠው አጠቃላይ መመሪያ መሠረት የባለሥልጣኑን ሥራዎች ያቅዳል በበላይነት ይመራል፤ ያስተዳድራል፤ ይቆጣጠራል፤

፪) ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (፩) በተገለጸው አጠቃላይ አነጋገር ሳይወሰን ዋናው ሥራ አስኪያጅ፡

- (ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ (፮) የተመለከቱትን የባለሥልጣኑን ሥልጣንና ተግባሮች ሥራ ላይ ላይ ያውላል፤
- (ለ) የባለሥልጣኑን ዓመታዊ እቅድ፣ የሥራ ፕሮግራም እና በጀት አዘጋጅቶ ለሚኒስትሩ ያቀርባል፤ ሰፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
- (ሐ) ለባለሥልጣኑ በተፈቀደው በጀትና የሥራ ፕሮግራም መሠረት ገንዘብ ወጪ ያደርጋል፤
- (መ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በሚወጣው መመሪያ የባለሥልጣኑን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያስናብታል፤
- (ሠ) ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ ባለሥልጣኑን ይወክላል።

፫) ዋናው ሥራ አስኪያጅ ለባለሥልጣኑ ሥራ ቅልጥፍና በሚያስፈልግ መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በከፊል ለምክትል ዋና ሥራ አስኪያጆች፣ ለሌሎች የባለሥልጣኑ ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል።

፬) ዋናው ሥራ አስኪያጅ ለባለሥልጣኑ ሥራ እንቅስቃሴ በየዓመቱ መጨረሻ ወይም አስፈላጊ በሆነ ጊዜ ሁሉ ለሚኒስትሩ ሪፖርት ያቀርባል።

፫. በጀት

ባለሥልጣኑ በመንግሥት በሚመደብለት በጀት ይተዳደራል።

፫፩. የሂሳብ መዛግብት ምርመራ

፩) ባለሥልጣኑ የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛግብት ይይዛል፤

፪) የባለሥልጣኑ ሂሳብ በዋናው አዲተር ወይም ዋናው አዲተር በሚወክለው የሂሳብ መርማሪ በየዓመቱ ይመረመራል።

፫፪. የመብትና ግዴታዎች መተላለፍ

በአዋጅ ቁጥር ፳፩/፹፱ ተቋቁሞ የነበረው የፌዴራል አገር ውስጥ ገቢ ባለሥልጣን መብቶችና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለባለሥልጣኑ ተላልፈዋል።

፫፫. በታክስ ባለሥልጣን ሠራተኞች ስለሚፈጸሙ ጥፋቶች

፩) ማንኛውም የባለሥልጣኑ ሹም ወይም ሠራተኛ፡
(ሀ) በዝምድና ወይም በሌላ ግንኙነት የተነሳ ግብር ወይም ቀረጥ እንዳይከፈል ወይም እንዳይቀነስ ያደረገ ወይም ለማድረግ የሞከረ እንደሆነ፤

7. Organization of the Authority

- 1) The Authority shall have:
 - (a) a General Manager;
 - (b) Deputy General Managers;
 - (c) the necessary staff.

2) The General Manager shall be appointed by the Government upon recommendation of the Minister;

3) Deputy General Managers shall be appointed by the Minister upon recommendation of the General Manager.

8. Organizational Structure and Personnel Administration of the Authority

1) Prepare and submit the Authority's organizational structure and salary scale by the minister to the Government and implement same upon approval.

2) Notwithstanding the Federal Civil Servants Proclamation No 262/2002, the Authority's personnel administration shall be in accordance with the directive to be issued by the Minister.

9. Powers and duties of the General Manager

1) The General Manager shall in accordance with general directives given by the Minister plan, direct, administer and supervise the activities of Authority.

2) Without limiting to the generality stated in Sub-Article (1) of this Article, the General Manager shall:

- (a) exercise the powers and duties of the Authority specified in Article 6 of this Proclamation;
- (b) prepare and submit to the Minister the annual plan, work programmes and budget of the Authority and implement same upon approval;
- (c) effect payments in accordance with the approved budget and work programme of the Authority;
- (d) employ, administer and terminate personnel of the Authority in accordance with directives issued pursuant to Article 8 Sub-Article 2 of this Proclamation;
- (e) represent the Authority in all its dealings with third parties.

3) The General Manager may delegate part of his powers and duties to the Deputy General Manager's and other officials as well as personnel of the Authority to the extent necessary for the efficient management of the Authority's work.

4) The General Manager shall submit to the Minister annual and, where necessary periodic reports on the activities of the Authority.

10. Budget

The budget of the Authority shall be allocated by the Government.

11. Books of Accounts and Auditing

1) The Authority shall keep complete and accurate book of accounts.

2) The accounts of the Authority shall be audited annually by the Auditor General or by an Auditors designated by him.

12. Transfer of Rights and Obligations

The rights and obligations of the Federal Inland Revenue authority established by Proclamation No. 61/1997 are here by transferred to the Authority.

13. Offences Committed by Tax Authority Employee

- 1. Any official or personnel of the Authority who:
 - (a) on grounds of relationship or other connection causes or attempts to cause non-payment or under payment of taxes or duties; or

(ለ) ለግብር ወይም ለቀረጥ አወሳሰን ሲባል የተሰበሰቡ መረጃዎችን ያጠፋ፣ የሰወረ ወይም ይዘታቸውን የለወጠ እንደሆነ፤
ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከብር 50,000 /ሃምሳ ሺ/ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ እና ከ፲ ዓመት በማያንስ ከ፳ ዓመት በማይበልጥ እሥራት ይቀጣል።

፪) ከሥራው ጋር በተያያዘ ሁኔታ የሚፈጽማቸው ሌሎች ጥፋቶችን በሚመለከት አግባብ ያላቸው የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር ፶፯/፲፱፻፹፱ ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

፲፬. ደንበና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

፩) የሚኒስትሮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ደንብ ሊያወጣ ይችላል፤

፪) ሚኒስትሩ በዚህ አዋጅ የተሰጠውን ሥልጣን ለማስፈጸም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

፲፭. የተሻሻሉና ተፈጻሚ የማይሆኑ ሕጎች

፩) የፌዴራል አገር ውስጥ ገቢ ባለሥልጣንን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር ፳፩/፲፱፻፹፱ በዚህ አዋጅ ተሸራል፤

፪) ይህን አዋጅ የሚቃረኑ ሕጎች፣ ደንቦች፣ መመሪያዎችና የአሠራር ልምዶች በዚህ አዋጅ የተሸፈኑ ጉዳዮችን በሚመለከት ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።

፲፮. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከፀደቀበት ከጳጉሜ ፮ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ጳጉሜ ፮ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም.

ግርማ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

(b) destroy, hide, or falsifies by altering information collected for purposes of assessment of taxes or duties:

Commits an offence and is liable on conviction, to a fine of not more than 50,000 Birr (Fifty thousand Birr) and to imprisonment for a term of not less than ten (10) year and not more than twenty (20) years.

2) Commits other offences in connection with his duty shall be held liable under the relevant provisions of the Federal Government of Ethiopia Financial Administration Proclamation No. 57/1996.

14. Powers to issue Regulations and Directives

1) The Council of the Minister may issue regulation for the implementation of this proclamation.

2) The Minister may issue directives for carrying out powers delegated to him under this proclamation.

15. Repealed and Inapplicable laws

1) A proclamation to provide for the establishment of Federal Inland Revenue Authority Proclamation No. 61/1997 is repealed by this proclamation.

2) All laws regulations, directives and practices inconsistent with the provision of this proclamation shall have no effect on matters covered hereunder.

16. Effective Date

This Proclamation shall enter into force as of the 11th day of September, 2003.

Done at Addis Ababa, this 11th day of September, 2003.

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አታሚ ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት